

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens. Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiarum, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Iura Ecclesie Babenbergen: pro aduocatia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13591

ciuitate *Chremsa* pro Dei amore & spe retributionis æternæ, & de maturo consilio & bono fauore omnium hæredum suorum tempore quo ei bene licuit, vineam in *Chremleiten* sitam, de qua nobis in die S. *Michaelis* iure civili singulis annis octo denarii dantur Reuerendo in Christo Patri Domino *Hermanno* venerabili Abbati & Conuentui in *Osterhouen*, rationis compos & corpore sano, voluntate vltima delegauit iure quo ipsa tenuit perpetuo possidendam, & nos eandem vineam Abbati & Conuentui prænotatis contulimus de vnanimi consensu tenentes gratum & ratum testamentum memoratum tali conditione, vt in nostro iure nihil nobis depereat & præscriptus census ciuili de sæpedita vinea tempore debito grangiæ nostræ in *Chrem*, Rectoribus porrigatur, & in huiusmodi euidens & firmum testimonium has patentes prædicto patri & Conuentui donamus, sigilli nostri munimine roboratas. Datum in *Chremsa* nostra curia, an. Dñi M. CCC. XXXVI. In die B. *Francisci* Confessoris.

Iura Ecclesiæ *Babenbergen*. pro aduocatia.

DE redditibus Episcopi soluitur frumentum statuto iure in festo S. *Michaelis* accipiendum, publica taxatione quod vocatur *Fronchuff*. Porci qui vocatur *Sitei vviskinge* quos Oeconomi dant in festo B. *Martini*, perfoluuntur porci maiores id est *Stechswein* in *Epiphania*. Cereuisia in *Purificatione* S. *Mariae*. Oues in festo S. *Georgij* Porcelli quos Oeconomi dant in festo S. *Petri* in æstate dandi sunt. Si placuerit Episcopo pecuniam pro seruitio recipere potest quod in eius arbitrio est. Pro medio tritici dantur XII. den. pro medio siliginis VIII. dn. pro medio auenæ VI. dn. Porci villanorum vnus. dn. Alter XV. Porcus maior de manso LX. nummos, agnus V. Quis redimitur secundum qualitatem pascuæ. Pro carrada cereuisiæ tres solidi maioris soluuntur. Si quis statuta lege & descripto tempore seruitium suum non persoluerit, duplum. id est *Zvvispilde* vadiabit & bannum procuratori VII. dn. & si maior Curia vadimonium ad domum debitoris exegerit, illi etiam duos nummos dab. Quod si secunda vice nõ persoluerit, & procuratori inobediens factus fuerit simili modo commutabit. Si tertio culpabilis extiterit, de retento seruitio procurator quæ sita sententia colonorum iudiciali lege beneficium publicabit, & sine vsu fructu in potestate procuratoris stabit, XIV. diebus & si infra hos colonus non composuerit beneficium perdidit. Si quis colonus Episcopi tria edicta procuratoris contempserit, quæ comparens sui iudiciali sententia super eum prouulgauerit, tres bannos ad vsu placitum plenarie vadiabit, quorum duo procuratori, tertius aduocato cedit. Si cuiuslibet anni sterilitas terræ fructus non produxerit, antiqua consuetudine quod terra negauit, coloni reddere non cogentur, nec census ab eis exigetur, & à capitibus suis. Quod si alteruter fructus aut hyemis aut veris super federit, de medio fructu medium seruitium antiquo iure persoluetur. Lex est famulorum curia qui nec habent beneficium quod deseruiant nec sunt redempti decamina Episcopi. Quod si quis est artifex debet dare de capite suo XXX. nummos. Si non est artifex XV. nisi ex gratia ei aliquid remittatur. Quicumque legitime redimendus, in publico placito procuratoris redimendus est, secundum iustam sententiam familiarium. Redemptio autem viri ad dimid. talen. ad censum XXX. X. dn. Redemptio mulieris LX. num. ad censum VII. dn. Coloni Episcopi ad quilibet Præposituram pertinere seruitium eius ad proximam ducent si eis denunciatum fuerit. Homines per possessiones fratrum *Osterhouensium* per omnia similem legem & iustitiam obtinebunt. Aduocatus *Osterhouensis* ex antiqua & inuiolabili constitutione & sanctione irrefragabili lege firmata non debet habere

bere non vnum legitimum & generale placitum in aduocacia duob. continuis dieb. Prima est hominib. Episcopi, altera est hominib. claustrii. Quod si aliquid emerferit, quod procurator Episcopi & fratres ad illud generale placitum deferre noluerint vel nequiverint pro arbitrio eorum familiariter discutiet. Quandoque verò non solummodo causæ ad eius examen spectant, id est, vehrat. notnenft, nahprant, heimsuchung & furta: horum reus vadiabit aduocato LX. nū. pro pelle & capillis suis. Si pauper est & bannum persoluerere non potest, si quis amicorum eum redimere voluerit, datis fideiussorib. ne amplius culpabilis fiat, aduocatus renuere non poterit. Si hec ipse non fecerit, & nemo pro eo de villa pelletur. In his causis aduocatus nihil ultra iuris habet. Si homo Episcopi collegam suum occiderit, reddet hominem longum ad mensuram. VII. Gemund, secundum iudicium collegarum eiusd. conditionis. Insuper dabit Episcopo V. cal. modio cōponetur, non quod tertia pars pecuniæ cedet Episcopo. Non habebit aduocatus exactorē vel nahuoit. sed villici & Scheriones Episcopi & fratru exigent ei ius suum & iudicent placitū. In tota aduocacia non habebit exactorem vel vnus medij, nec in placito suo quicquā petendo extorquebit, nisi cum oīum beneuolētia aliquid acquirat. Ex antiqua consuetudine non seruitur ei ad placitum suū: quoniā pię memoriæ Otto Episcop. mortuo Vdalrico præfecto, qui hæc aduocatiā diu sibi violenter vsurpauerat & vastauerat. *Mezelino* seniori, & oībus sibi perpetuo in hac aduocacia successuris, hanc aduocatiā sub prædictis conditionib. firmissimē & immutabiliter exceptis, & oībus in antea temporib. inconuulso conseruandis cōcessit & omni seruitio & exactione quæstus XII. māfos in *Geinchouen* ei in feodo superaddidit. Insuper pię memoriæ *Eberhardus* Episcopus præter iusticiam causa maioris beneuolentię constituit ei seruitium ad placitum suum, scil. duos modios tritici, vel ducentos panes, duos porcos, quorum vnus valeat XX. num alter XV. X, gallinas, XX. caseos, C. oua, duas urnas vini. IV. urnas cereuisiæ, VI. modios pabuli. Hoc seruitium datur ei *Osterbouen*, duobus diebus placiti sui. Vna die dat Procurator Episcopi, altera die procurator fratrum. Tandem seruitur de *Ering* & *Aspach* ea tamen conditione vt aduocatus remittat seruitium suum quod prius ei de *Ering* persoluebatur. Si fur extraneus in villa captus fuerit, Scherioni Comitis tradetur extra villam, sicut cingulotenus vestitus est. Si homo Episcopi fur esse publicatus fuerit, II. cal. bis redimi potest, & exlex erit. Si tertio infamatus fuerit, extra villam similiter iudici tradetur. Si quis culpabilis fuerit in homicidio vel furto, vel quacunque re, non debet capi, nec ab aduocato nec à procuratore, sed Scherio eam collegis suis oīa quę habebit publicabit, donec ille se purgauerit. Tectum Monasterij debent procuratores de *Osterbouen* reparare & *Wintzer*. Ex parte claustrii ille de *Osterbouen*, & ex parte Curie ille de *Wintzer*, & tegulę semper ibi debent paratę esse, quas procuratores præbebunt, quib. sacrista tectum reficiat. Tectum verò sanctuarij & turriū & fenestras fratres procurabunt. Censuales V. den. nec placitis nec exactionib. nec qualibet violentia ab aduocato arctabuntur, nec feodi iure aduocatus eis præponet, nisi appositis vel procuratorib. pro externis nuptiis, vel aliqua supradictarum culparum ei delati fuerint, pro quib. vadium supradictum exsoluent. Hęc aduocatię iura prout à pię memoriæ venerabili *Babenberg*. Ecclesię Episcopo Domino *Ottone* instituta & sancita erant, firmillimis pactionibus ab antiquioribus eiusdem Ecclesię Ministerialibus & melioribus ac veteranis de familia, qui eisdem institutis interebant, coram Domino *Eberhardo* Episcopo recensita & restituta, & ab ipso nihilominus approbata, renouata, & memoriæ commendata, ego *Hermannus* Dei gratia in eadem sede successor.

indignus

indignus, hæc eadem & cætera Ecclesiæ ac familiæ nostræ iura sicut supra digesta sunt, & ad nos conferuata, recolens & confirmans huius instituti paginam, ne quis temerare præsumat, vel infringere ad iudicium firmitatis sigillo nostro muniri feci.

Fundatio Ecclesiæ in *Osterhouen*.

Imperatore tertio *Ottone* rebus humanis exempto *Heinr.* Dux *Bauaria* qui vocatus est iunior, in imperium subrogatur. Huic in ducatum *Bavaria* succedit *Heinr.* qui & *Hezel* dictus est, patruelis eiusdem Imperatoris. Hic duobus filiis orbatus, quos *Huni* peremerunt, Christum heredem sibi facere, instituens locum *Osterhouensem* fundare & patrimoniorum suorum copiosa liberalitate magnificare adorsus est. Sed præmatura morte traductus institutionis & propositi sibi hæredem Imperatorem dereliquit. Hic quoniam & ipse sine hæredibus carnis permansit, *Babenbergensem* Episcopatum fundauit, & *Osterhouensem* Monasterium cum omni prædicti Ducis patrimonio Episcopatui donauit, & subiecit, & sæculares Canonicos in loco *Osterhouensi* ordinauit, constituta eis præbenda, de modica portione prædictarum possessionum, quæ institutio pene per C. annos usque ad *Ottonem* Episcopum permansit. Hic consilio *D. Norperti* Archiepiscopi sæcularibus Canonicis locum *Osterhouensem* mancipans, *Pramonstraten*: ordinem deuotè induxit. Anno ab incarnatione Dñi. M. C. XXVII. regnante *Leuthario* Imperatore, & *Innocentio* II. PP.

Libertates à fede de possessionibus Dominorum
de *Horbach*.

Gregorius IX. Episcopus seruus seruorum Dei dilectis filiis *Henrico* Præposito, & Conuentui Monasterij de *Osterhouen*, *Pramonstraten*. ordinis salutem, & apostolicam benedictionem. Iustis petentium desiderijs dignum est nos facilem præbere cõsensum, & vota quæ à rationis tramite nõ discordant, effectu persequente complere. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu possessiones, & alia bona vestra quæ sicut vos asseritis nobilis vir de *Horbach Chunr.* Monasterio vestro pia liberalitate concesserit, sicut ea iuste omnia possidet, & quiete vobis & per vos eidem Monasterio auctoritate apostolica confirmamus, & presentis scripti patrimonico patrocinio comunimus. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei & Apostolorum *Petri* & *Pauli* senouerit incurfurũ. Dat. *Lateran.* X. Kln. April. Pontificatus nostri an. IV.

L. Apostolicæ de Decimis *Goszenpach*, *Chrems*, *Centingen*, & *Gerling*.

Gregorius IX. Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis *Heinrico* Præposito & Conuentui Ecclesiæ sanctæ *Margaretæ* de *Osterhouen* *Pramonstraten*. ordinis, *Patauien*. Dyoc. salutem & apostolicam benedictionem. Sacrosancta Roma Ecclesia deuotos & humiles filios ex assuetæ pietatis officio propensius diligere consuevit, & ne prauorũ hominum molestiis agitentur, eos tanquam mater pia siue protectionis munimine cõfouere. Ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis precib. inclinati personas vestras & locum in quo diuino obsequio mancipati, cum omnibus bonis quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum præstante Domino iustis modis poteritis adipisci sub B. *Petri* & nostra protectione suscipimus. Specialiter autem Ecclesiã de *Osterhouen*. cum Capellis & pertinentijs suis. Decimas quoque & Curtes de *Goszenpach*, de *Chrems*, de